

12.6.2015

Salassa pidettävä

JulkL 24.1 § 12 k

Julkinen Finanssivalvonnan johtokunnan asiaa koskevan päätöksen julkistamisen jälkeen.

Johtokunnan kokous 15.6.2015

Finanssivalvonnan johtajan esitys johtokunnalle makrovakaussvälineiden käytöstä

1 Käsittelytapa

Päätettäväksi

2 Esittely

Anneli Tuominen

4 Johtokuntakäsittelyn sisältö

Päätettäväksi

Esitän, että Finanssivalvonnan johtokunta kokouksessaan 15.6.2015 päättää alustavasti makrovakaussvälineiden käytöstä päätösesitykseni mukaisesti.

Päätösesityksen mukaan muuttuvaa lisäpääomavaatimusta ei aseteta luottolaitoksille, mutta rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä luottolaitoksilla asetetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain edellyttämät puskurit.

Nämä ns. O-SII-puskurit asetetaan Nordea Pankki Suomi Oyj:lle ja OP Ryhmälle (2 %:n lisäpääomavaatimus ydinpääomalla täytettäväksi) ja vastaavasti Danske Bank Suomi Oyj:lle ja Kuntarahoitus Oyj:lle (0,5 %). Tämä vaatimus tulee täyttää 1.1.2016 alkaen.

Muita Euroopan Unionin vakavaraisuusasetuksen¹ mahdollistamia makrovakaussvälineitä ei ole nyt tarkoituksenmukaista asettaa.

Tämä päätös on alustava, ja se notifioidaan Euroopan keskuspankille (EKP) välittömästi johtokunnan kokouksen jälkeen. SSM-asetuksen² mukaisesti EKP:n pitää viiden päivän kuluessa ilmoittaa mahdollisesta vastustuksestaan johtokunnan alustavaan päätökseen.

Finanssivalvonnan johtokunnan kokous, jossa tehdään lopullinen päätös makrovakaussvälineiden käytöstä, on 30.6.2015.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta.

² Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013, 15.10.2013 luottolaitostenvakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille.

12.6.2015

Salassa pidettävä

JulkL 24.1 § 12 k

5 Perustelut ja asian valmistelu

5.1 Esittelyasian tausta ja pääsisältö

Makrovakausunäkymissä korostuu viimeisten havaintojen mukaan suhdannesidonnaisten järjestelmäriskien lievä pientyminen. Luottokannan ja bruttokansantuotteen välisen suhteen trendipoikkeaman arvo on uusimpien tietojen perusteella 1,94 prosenttiyksikköä (Tilastokeskuksen 4.6.2015 julkaisemat bruttokansantuotteen uusimmat tiedot alensivat indikaattorin arvoa. Indikaattori oli aiemmin 2,2 prosenttiyksikköä). Lakisääteinen ohjearvo muuttuvalle lisäpääomavaatimukselle olisi 0,0 %.

Muutkaan keskeiset makrovakausmittarit eivät viittaa luotonantoon liittyvien vakausuhkien kasvuun tai vakausuhkien poikkeuksellisen korkeaan tasoon. Luottosuhdanne on yhä vaimea.

Erityisen tärkeää on kuitenkin seurata lainakannan kehitystä, koska esimerkiksi asuntoluottokannan kasvun hidastuminen on tasaantunut. Kotitalouksien velkaantuminen on jatkanut kasvuaan, ja asuntojen hinnoissa saattaa olla edelleen laskupotentiaalia varsinkin, jos reaalitalouden kehitys jäisi selvästi ennustettua heikommaksi. Luottokannan kasvua saattavat kiihdyttää kotitalouksien aiempaa suuremmassa määrin ottamat asuntolainojen lyhennysvapaat.

Suomen rahoitusjärjestelmän **rakenteelliset riskit ovat pysyneet ennallaan.** Ne ovat kuitenkin suuremmat kuin euromaissa keskimäärin. Toisaalta pankkien vakavaraisuuden jo valmiiksi korkea taso nousi edelleen vuoden 2014 viimeisellä vuosineljänneksellä.

Laki luottolaitostoiminnasta, erityisesti sen 10 luku 8 § ja siirtymäsäännökset lain voimaantulosta edellyttävät, että Finanssivalvonnan johtokunnan on julkistettava kesäkuun loppuun mennessä **Suomen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviksi tunnistamansa luottolaitokset (ns. systemisesti merkittävät luottolaitokset, O-SII, eli "Other Systemically Important Institutions")** ja asetettava näille arvioidun systemisen merkittävyyden perusteella **lisäpääomavaatimukset.**

Esityksen mukaisesti Nordea Pankki Suomi Oyj:lle ja OP Ryhmälle asetettiin 2 %:n lisäpääomavaatimus ydinpääomalla täytettäväksi. Danske Bank Suomi Oyj:lle ja Kuntarahoitus Oyj:lle asetettava vastaava vaatimus olisi 0,5 %.

Myös muiden vakavaraisuusasetuksen mahdollistamien makrovakausvälineiden käyttöönottoa koskevia näkökohtia on käsitelty lyhyesti uusimassa makrovakauseraportissa ja asiantuntijoiden toimenpidesuosituksessa (vakavaraisuusasetuksen artikkelit 124 ja 164 asunto- ja kiinteistöluo-

12.6.2015

Salassa pidettävä

JulkL 24.1 § 12 k

totuksen riskipainoista sekä artikla 458, joka mahdollistaisi monia eri toimenpiteitä). Näitä välineitä ei kuitenkaan nykyisessä tilanteessa ole syytä ottaa käyttöön.

Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin asiantuntijat (valmisteluryhmä) esittävät, että muuttuvaa lisäpääomavaatimusta ei nykyisessä suhdannetilanteessa ole tarkoituksenmukaista asettaa. Keskusteltavana oleva O-SII-puskuriesitys on asiantuntijaryhmän suosituksen mukainen. Asiantuntijaryhmä ei esitä muiden makrovakausriskivälineiden käyttöönottoa. Myös valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan yhteinen makrovakausriskiryhmä yhtyi valmisteluryhmän toimenpidesuositukseen.

Suomen Pankilta, valtiovarainministeriöltä sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä saadut lausunnot puoltavat päätösesitystäni.

5.2 Säädöspäätös ja muut oikeudelliset näkökohdat

Erityisesti luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luku 4 § ja 8 § sekä EU:n vakavaraisuusdirektiivi (2013/36/EU) ja vakavaraisuusasetus (EU N:o 575/2013), Euroopan Järjestelmäriskikomitean (ESRB) suositukset sekä SSM-asetus.